

Torup – midt i verden

Af Peter Plant, formand for Torup Ting

Lokalt engagement rækker langt ud over at sætte et kryds på stemmesedlen hvert 4. år. Denne nytårshilsen fra Torup Ting peger på værdien af lokale kræfter. Også når det gælder solceller.

Lokale initiativer tager mange former, fra det helt spontane til det meget fasttømrede. Blandt de sidste er Torupfonden, som står bag købet og udviklingen af Hvideland/Hvidkilde, den nye bydel i Torup. Det er en stor mundfuld for et lille lokalsamfund, for også dette hviler på frivilligt arbejde. Civilsamfundet tager fat i opgaver, som ellers ville blive overladt til såkaldte developpere. Her gør vi det selv.

Torupfonden udspringer af Torup Ting, lokaldemokratiet, som udover Torup Folkekøkken (fællesspisning), opsætning af bænke, lokalpolitisk trafikplan, tilskud til fodboldmål – kort sagt stort og småt - også tilrettelægger borgermøder og høringer, både om grundvand, grusgrave og senest om solceller. I 2023 har Torup Ting således afholdt 2 borgermøder om *Energipark omkring Torup*, i februar og igen i december. Især det sidste trak alle folk af huse, for nu kom det tæt på. Meningerne om energipark dvs solceller er delte, naturligvis. Torup Ting har fremlagt en vision som fokuserer på natur og lokalt energifællesskab – og Torup Ting vil indgå aktivt i de videre drøftelser om en evt energipark på vores egn... hvis det bliver aktuelt. I mellemtiden har Torup Ting sammen med andre lokale kræfter sendt et kritisk høringssvar om 'Screening af Energiparker', hvor vi bla peger på behovet for og manglen på lokal indflydelse og medejerskab i hele processen.

Det lokale engagement i en landsby som Torup - med 380 personer, dvs ca 1% af befolkningen i Halsnæs Kommune – viser sig i en lokal skole og en efterskole, en børnehave, en Brugs og en øko-butik, et lokalt madmarked, Repair Cafe, Sykkeludlejning, et jazzet mejeri, kunstgalleri, lokale arbejdspladser på Dyssekilde Station, en Bogby og sågar et Folkeuniversitet og en fælles grejbank. Alt sammen aktiviteter som er skabt lokalt. Som er groet frem som resultatet af lange, seje indsatser. Det ses bla i skabelsen af boligområder som Økosamfundet Dyssekilde, Hvideland/Hvidkilde og Andelsbolig-foreningerne, hvoraf AB Vænget er den nyeste.

Det lokale engagement skal ikke ses som en snæversynet sogne-politik. Tværtimod. Torup er løbende til inspiration for andre lokalsamfund rundt om i landet, både med foredrag over hele landet og bunkevis af besøg i Torup - og i form af projekter som

Rurale Succeser (2019), Deltag (2020), Varme Zoner (2021) og Grønne Fællesskaber (2021) dvs forskningsprojekter, hvor Torup både har været genstand for forskning, medforskere og et lysende eksempel på en livskraftig landdistriktsudvikling. Sådanne projekter og undersøgelser danner grundlag for Torups deltagelse i internationale landsbyprojekter som fx EUs *Smart Rural 21 Project (og videreførelsen Smart Rural 27)*, med besøg fra hele Europa og Torup på tribunen ved internationale konferencer. Og Torup blev valgt som landsby for Landdistriktsministerens besøg i november, hvor hun ville præsentere regeringens tanker om landdistriktspolitik. Mødet blev flyttet til Melby pga af de mange tilmeldinger ... og dagen efter var hun ikke længere minister. Det var ikke vores skyld, for vi tog godt imod hende i Torup, hvor vi stod for en rundvisning i Torups herligheder.

Torup deltager meget aktivt i lokal, regional og national landdistriktspolitik, bla via LAG Halsnæs-Gribskov (Lokal AktionsGruppe: EUs udkantsfond), som uddeler midler til lokale projekter. Det har bla besøgsgården Tothaven nydt godt af, ligesom Fælleshuset på Hvideland/Hvidkilde, Under Solen (bageri, restaurant), Landsbylægen, Sykkel, Mad & Mennesker og solceller på Brugsen - for blot at nævne nogle af de nærmeste. Hvad der ikke lykkedes, var at få kommunens opbakning til at Torup var med i Frilandsby-ordningen. Vi foreslog i denne sammenhæng NÆRpleje, dvs en decentral model for ældrepleje, men det fandt ikke støtte i kommunens administration – i første omgang. Men formanden for Torup Ting deltager i det nationale udviklingsarbejde om netop lokal/decentral pleje i projekt Sundhedslandbyer under Landdistrikternes Fællesråd, støttet af Nordeafonden.

Civilsamfundet træder således i karakter. Der er mange kræfter i det lokale. Torup var Årets Landsby 2019, og vi hviler ikke på laurbærrene. Vi overvejer på at tage fat på Lokal Økonomisk Analyse, dvs at skabe et bedre overblik over pengestrømme ud og ind af lokalområdet mhp at fokusere på den lokale økonomis betydning for udvikling af et lokalområde.

Godt Nytår.

Box

Torup Ting er lokalrådet som dækker midten af Halsnæs fra Hald Strand til Grønnesse. Vedtægten siger 'Tinget er åbent for alle beboere – børn som voksne – med bopæl i det gamle postdistrikt 3380 Dyssekilde eller med særlig tilknytning til området.'